

ประเทศไทย
THAILAND

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานใหญ่ อาคารเลอคองคอร์ด
202 ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง
กรุงเทพฯ 10310
โทร. 694-1222 (อัตโนมัติ 80 เลขหมาย)
โทรสาร 694-1220-1

ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว
อาคารเลอคองคอร์ด ชั้น 10
202 ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง
กรุงเทพฯ 10310
โทร. 694-1222 ต่อ 1000-1004
โทรสาร 694-1361

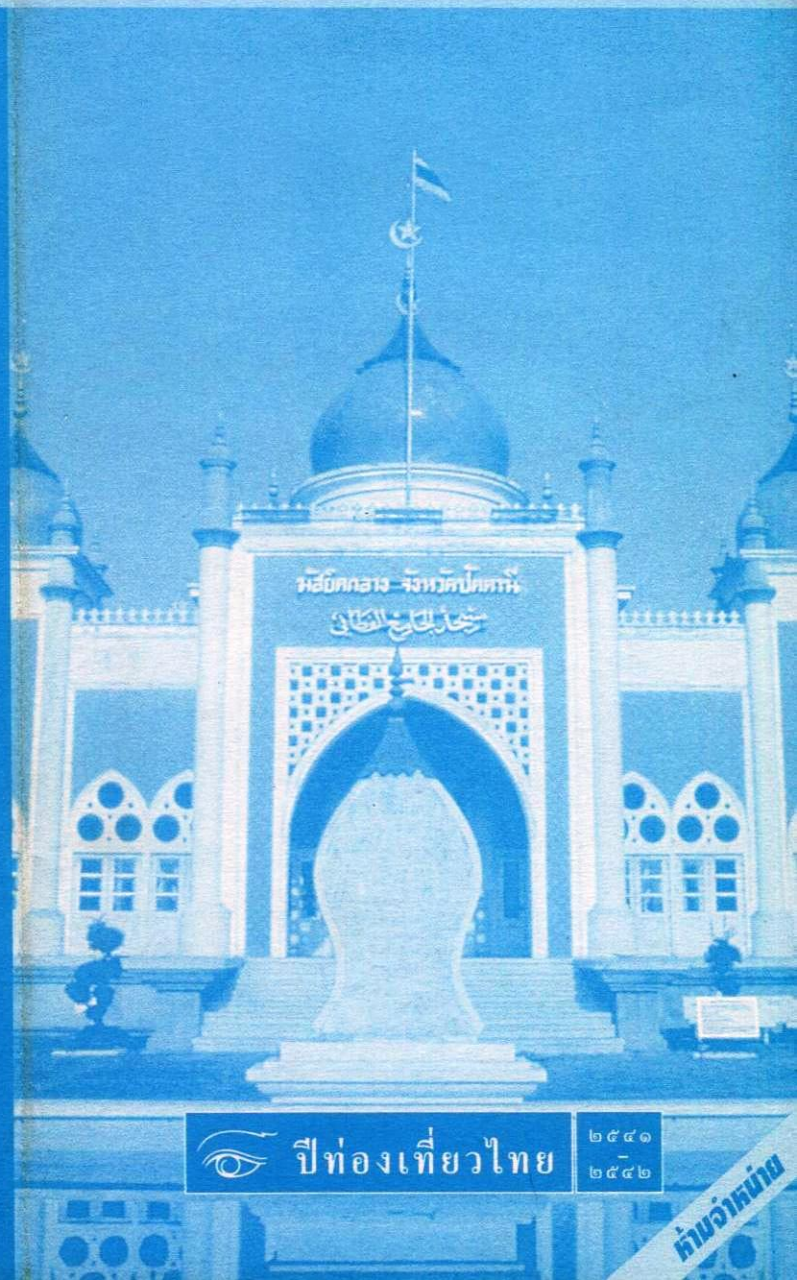
อาคารราชดำเนินนอก
4 ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ 10100
โทร. 282-9773-6 โทรสาร 282-9775

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) : info1@tat.or.th

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ท่องเที่ยว ปัตตานี

ปีท่องเที่ยวไทย

๒๕๔๑
๒๕๔๒

คำขวัญ

ปก : มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี

ปัตตานีเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลตะวันออกของภาคใต้สุดติดกับทะเลจีนใต้ หรืออ่าวไทย มีพื้นที่ประมาณ 2,052.35 ตารางกิโลเมตร และเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กเป็นอันดับ 2 ของภาคใต้ รองลงมาจากจังหวัดภูเก็ต ภูเขาที่สำคัญได้แก่ ภูเขาทรายขาว ซึ่งอยู่ในเทือกเขาสันกาลาคีรี มีแม่น้ำที่สำคัญ 2 สาย คือ แม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรี ภูมิอากาศอบอุ่นตลอดปี ฤดูกาลมี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน โดยฝนจะตกชุกในระหว่างเดือนธันวาคม-มกราคม

ในอดีตจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาก เป็นเมืองเก่าแก่ที่ยิ่งใหญ่ เคยมีฐานะเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรลังกาสุกะ ซึ่งเป็นรัฐอิสระของชาวไทยพุทธในพุทธศตวรรษที่ 7 มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส กลันตัน และตรังกานูในมาเลเซียปัจจุบัน ยังมีซากเมืองเก่าของปัตตานีในยุคนั้นปรากฏให้เห็นที่อำเภอยะรังในปัจจุบัน และจากการที่มีพื้นที่เป็นป่าเขา และมีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลเป็นระยะทางยาวประมาณ 170 กิโลเมตร จึงเป็นเมืองท่าที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางการปกครอง การค้า และวัฒนธรรม มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวหลายด้าน ทั้งด้านธรรมชาติ โบราณสถานทางประวัติศาสตร์และด้านประเพณีวัฒนธรรม

ปัตตานีแบ่งการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอสายบุรี อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอมายอ อำเภอหนองจิก อำเภอยะรัง อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับจังหวัดสงขลา
ทิศใต้	ติดกับจังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา
ทิศตะวันตก	ติดกับจังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา
ทิศตะวันออก	ติดกับอ่าวไทย

การเดินทาง

รถยนต์ ปัตตานีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 1,055 กิโลเมตร สามารถใช้เส้นทางหมายเลข 35 (ธนบุรี-ปากท่อ) ระยะทาง 90 กิโลเมตร แล้วแยกเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 จนถึงจังหวัดชุมพร รวมระยะทางประมาณ 460 กิโลเมตร แล้วเดินทางต่อโดยใช้ทางหลวงหมายเลข 41 หรือ 42 ผ่านจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ผ่านปากน้ำเทพา เข้าสู่จังหวัดปัตตานี รวมระยะทางอีก 505 กิโลเมตร

รถไฟ จากสถานีรถไฟหัวลำโพง มีขบวนรถด่วนและรถเร็วบริการถึงสถานีปัตตานีทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. 223-7010, 223-7020

จากสถานีปัตตานี จะมีรถโดยสารประจำทางและรถแท็กซี่บริการระหว่างอำเภอโคกโพธิ์-อำเภอเมือง ระยะทางประมาณ 29 กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง มีรถโดยสารธรรมดา และรถโดยสารปรับอากาศของ บขส. และของเอกชน ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ถนนบรมราชชนนี ไปจังหวัดปัตตานีทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ 435-1199 (รถปรับอากาศ), 434-5557-8 (รถธรรมดา)

เครื่องบิน การบินไทย ไม่มีเที่ยวบินตรงไปจังหวัดปัตตานี นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการของการบินไทย ระหว่างกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ และต่อรถโดยสารประจำทางหรือรถแท็กซี่จากหาดใหญ่ ปัตตานี ระยะทาง ประมาณ 104 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 1.30 ชั่วโมง สอบถามเที่ยวบินได้ที่ บริษัท การบินไทย จำกัด โทร. 280-0060

ระยะทางจากจังหวัดไปยังอำเภอต่างๆ

อำเภอหนองจิก	8	กิโลเมตร
อำเภอยะหริ่ง	15	กิโลเมตร
อำเภอยะรัง	15	กิโลเมตร
อำเภอโคกโพธิ์	26	กิโลเมตร
อำเภอมายอ	29	กิโลเมตร

อำเภอปะนาเระ	45	กิโลเมตร
อำเภอสายบุรี	50	กิโลเมตร
อำเภอทุ่งยางแดง	46	กิโลเมตร
อำเภอแม่ลาน	53	กิโลเมตร
อำเภอไม้แก่น	67	กิโลเมตร
อำเภอกะพ้อ	65	กิโลเมตร

การเดินทางจากจังหวัดปัตตานีไปยังจังหวัดใกล้เคียง

ยะลา	35	กิโลเมตร
นราธิวาส	92	กิโลเมตร
สงขลา	99	กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอเมือง

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ที่ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นสวนสาธารณะที่จัดสร้างขึ้นบริเวณริมทะเลสาบแม่น้ำปัตตานีฝั่งซ้าย ไปจนถึงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสวนป่าชายเลนที่ตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับ มีทิวทัศน์สวยงามร่มรื่น จึงมีผู้นิยมไปพักผ่อนกันมาก

หมู่บ้านรูสะมิแล รูสะมิแลเป็นภาษาชาวยาวี แปลว่า สนเก้าต้น เป็นท้องที่ของตำบลที่มีพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นชายทะเลด้านทิศเหนือของอำเภอ อาณาเขตของบริเวณนี้เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ชาวบ้านเรียกในพระปรมาภิไธยย่อของสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ามหิตลอุดุลยเดชว่า "ม.อ." ตามตำนานกล่าวว่า สนเก้าต้นนี้เป็นเรือสำเภาที่ลี้ภัยหนีพายุเข้ามา 9 ลำ เพื่อตามพิชิตกลับเมืองจีน เมื่อขาดการดูแลเรือได้จมลงเหลือแต่เสากระโดง ซึ่งทำด้วยต้นสนเก้าต้น

พิพิธภัณฑสถานศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้ ตั้งอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ตั้ง

ขึ้นในภาคใต้ เริ่มก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 และเริ่มเปิดคณะศึกษาศาสตร์เป็นคณะแรกในปี พ.ศ. 2511

พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดเมื่อปี พ.ศ. 2526 ภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้รวมเอกสารโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พระพุทธรูป พระพิมพ์ หัตถกรรมพื้นบ้านของภาคใต้ เงินตรา สมุดข่อย พระคัมภีร์อัลกุรอานฉบับที่เขียนด้วยลายมือ ปืนใหญ่หล่อด้วยทองเหลือง เครื่องถ้วยชาม ตลอดจนหินจารึกหน้าหลุมศพเป็นภาษาจีนเกี่ยวกับเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว และลิ้มโต๊ะเคี่ยม โบราณวัตถุเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของชนชาติต่างๆ ที่เดินทางมาติดต่อค้าขายในอดีต เหมาะสำหรับผู้สนใจวัฒนธรรมและประเพณี พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้เปิดทำการในเวลาราชการ

มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี เป็นมัสยิดที่สวยงามที่สุดของไทย สร้างในปี พ.ศ. 2497 และทำพิธีเปิดโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2506 เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการประกอบศาสนกิจของชาวไทยมุสลิมในภาคใต้ เป็นสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก หลังคาทรงสี่เหลี่ยมชั้นเดียว มีโดมใหญ่ 2 โดม รายรอบด้วยโดมเล็กๆ อีกหลายโดม ดูสวยงาม มัสยิดกลางแห่งนี้ตั้งอยู่ที่ตัวเมืองปัตตานี ริมถนนสายปัตตานี-ยะลา (ทางหลวงหมายเลข 410) หรือจากถนนพิพิธแล้วเลี้ยวขวาไปตามถนนไปจังหวัดยะลา ระยะทางประมาณ 500 เมตร จะเห็นมัสยิดกลางตั้งตระหง่านอยู่ริมถนนอย่างสง่างาม

ศาลหลักเมือง ตั้งอยู่บริเวณสนามศักร์ดีเสนีย์ ตรงข้ามศาลากลางจังหวัด ริมฝั่งแม่น้ำปัตตานี ตำบลสะบารัง สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2494 สมัยพระยารัตนศักดิ์เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ศาลแห่งนี้เป็นที่เคารพสักการะของชาวเมืองปัตตานีและนักท่องเที่ยวที่แวะไปเที่ยว มักจะพากันไปสักการะเพื่อความ เป็นสิริมงคล

สุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ตั้งอยู่ที่บ้านกรือเซะ ตำบลตันหยงลุโละ อำเภอเมือง ตามทางหลวงหมายเลข 42 (ปัตตานี-นราธิวาส) ใกล้กับมัสยิด

กรือเซะ มีตำนานเล่าว่าลี้มกอเหนี่ยวได้ลงเรือสำเภามาตามพี่ชายชื่อลี้มโต๊ะ เคี่ยมซึ่งมาแต่งงานกับธิดาพระยาตานี และได้เปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม กลับประเทศจีนไม่สำเร็จ จึงได้ผูกคอตายที่ต้นมะม่วงทิมพานต์ ลี้มโต๊ะเคี่ยม จึงได้ฝังศพลี้มกอเหนี่ยวไว้ที่นี้ ต่อมาชาวปัตตานี นำต้นไม้ที่ลี้มกอเหนี่ยวผูก คอตายมาแกะเป็นรูปบูชาและสร้างศาลเจ้า ต่อมาได้มีการอัญเชิญเจ้าแม่ลี้ม กอเหนี่ยวมาประดิษฐานไว้ ณ ศาลเจ้าแห่งใหม่ ตั้งอยู่ที่ถนนอาเนาะรู เรียกว่า ศาลเจ้าเล่งจูเกียง (ศาลเจ้าแม่ลี้มกอเหนี่ยว) ในเดือน 3 ของทุกปี (กุมภาพันธ์ - มีนาคม) จะมีพิธีเซ่นไหว้และแห่เจ้าแม่

มัสยิดกรือเซะ ตั้งอยู่ริมถนนสายปัตตานี-นราธิวาส หรือทางหลวงแผ่นดินสาย 42 บริเวณบ้านกรือเซะ ห่างจากตัวเมืองปัตตานี 7 กิโลเมตร ลักษณะการก่อสร้างมัสยิดแห่งนี้เป็นแบบเสากลมก่ออิฐปูนแบบศิลปะทาง ตะวันออกกลาง ส่วนที่สำคัญที่สุดคือหลังคาโดมซึ่งยังสร้างไม่แล้วเสร็จ มัสยิดเก่าแห่งนี้มีตำนานเล่าว่าเจ้าแม่ลี้มกอเหนี่ยวสาปแช่งไว้ไม่ให้สร้างเสร็จ บริเวณใกล้เคียงนั้นมีขุมขี้หรือที่ฝังศพเจ้าแม่ลี้มกอเหนี่ยว สันนิษฐานได้ว่า มัสยิดแห่งนี้สร้างขึ้นสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ. 2121-2136)

อำเภอยะหริ่ง

วังเก่ายะหริ่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลยามู ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 13 กิโลเมตร วังเก่ายะหริ่งสร้างขึ้นประมาณ พ.ศ. 2438 ปลายรัชสมัยของรัชกาล ที่ 5 ผู้สร้างคือ พระยาพิพิธเสนามาตยาธิบดี ศรีสุรสงคราม วังเก่ายะหริ่งเป็น อาคารสองชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ มีบันไดโค้งทอดขึ้นไปสู่ระเบียงทั้งสองด้าน จาก ระเบียงมีประตูเปิดเข้าสู่ห้องโถงใหญ่ ลักษณะคล้ายกับท้องพระโรง

หาดตะโลเกาโปร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองปัตตานีตามทางหลวง หมายเลข 42 (ปัตตานี-นราธิวาส) เลี้ยวซ้ายเข้าอำเภอยะหริ่ง ข้ามคลองยามู ตามสะพานคอนกรีตขนาดใหญ่ ผ่านพื้นที่สวนปาล์มและหมู่บ้านไปจนถึงทางแยกเข้าสู่หาด รวมระยะทางประมาณ 18 กิโลเมตร หาดตะโลเกาโปร

เป็นหาดที่มีชื่อเสียงของจังหวัดปัตตานี เคยประกวดแหล่งท่องเที่ยว 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ ได้ที่ 2 ประเภทแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ประจำปี 2529 ลักษณะของหาดตะโลเกาโปรเป็นหาดทรายขาวสะอาดขนานกับชายฝั่งทะเล มีพื้นที่กว้างประมาณ 40 เมตร มีเรือกอลและของชาวประมงจอดอยู่เป็น จำนวนมาก หาดทรายแห่งนี้ยกยาวขึ้นไปเรื่อยๆ เพราะเกิดจากกระแสน้ำพัด เอาตะกอนทรายมาทับถมพอกพูนเหมาะแก่การไปนั่งพักผ่อนชมความสวยงาม มีทิวสนและต้นมะพร้าวให้ความร่มรื่นสวยงาม

มัสยิดบ้านดาโต๊ะ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 บ้านดาโต๊ะ ตำบลแหลมโพธิ์ ห่าง จากตัวจังหวัดประมาณ 19 กิโลเมตร เส้นทางเดียวกับทางไปหาดตะโลเกาโปร เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในประวัติศาสตร์ด้านศาสนา ซึ่งกรมศิลปากรได้ ทำการสำรวจและขึ้นทะเบียนโบราณสถานไว้แล้ว

แหลมดาซี หรือแหลมโพธิ์ เป็นหาดทรายขาวยื่นต่อจากหาด ตะโลเกาโปรไปในทะเลอ่าวไทยทางทิศเหนือยาว 11 กิโลเมตร เป็นปาล์มทะเล หาดทรายขาวสะอาด เหมาะสำหรับตากอากาศและเล่นน้ำทะเล อยู่ในเขต ตำบลตะโลเกาโปร การเดินทางไปแหลมดาซีไปได้ 2 ทาง คือ

ทางน้ำ นั่งเรือจากปากแม่น้ำปัตตานีตรงไปยังแหลมดาซี ใช้เวลา ประมาณชั่วโมงเศษ หรือนั่งเรือจากท่าด่าน อำเภอยะหริ่ง ออกมาตามคลองยามู จนถึงทะเลในไปจนถึงแหลมดาซี

ทางบก จากอำเภอยะหริ่ง ข้ามคลองยามูมาตามสะพานไม้ มีถนนตัด เข้าไปประมาณ 10 กิโลเมตร จนถึงหมู่บ้านที่ 2 ตำบลตะโลเกาโปร และนั่ง เรือหางยาวต่อไปจนถึงปลายแหลม

อำเภอปะนาเระ

หาดชลาสัย ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 2 กิโลเมตร ไปตามถนน สายปัตตานี-นราธิวาส เลี้ยวซ้ายเข้าสู่อำเภอปะนาเระและแยกเข้าสู่ชายหาด

จุดเด่นของหาดแห่งนี้มีน้ำขนาดใหญ่ใกล้บริเวณหัวสน ซึ่งให้บรรยากาศที่สงบร่มรื่นเหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ

หาดมะรวด อยู่ห่างจากหาดชลาสัยไปประมาณ 2 กิโลเมตร การเดินทางเช่นเดียวกับทางไปหาดชลาสัย แต่ไปต่อจนถึงทางแยกจากถนนปะนาเระ-สายบุรี และเลี้ยวซ้ายไปสู่อ่าว ลักษณะเด่นของหาดมะรวดได้แก่ ภูเขาหินที่มีขนาดเล็กที่ตั้งซ้อนทับกันอยู่ดูแปลกตา และบนภูเขาที่ยังมีต้นมะพร้าวขึ้นสวยงามเด่นชัดท่ามกลางหาดทรายขาวสะอาด และมีทางเดินทอดยาวให้ขึ้นไปเดินเล่นบนยอดเขาได้อีกด้วย

หาดราชรักษ์ เป็นหาดทรายต่อเนื่องกับหาดชลาสัย หาดมะรวดและหาดแหม โดยอยู่ถัดจากหาดมะรวดไปเพียง 1 กิโลเมตร และอยู่ก่อนถึงหาดแหมประมาณ 2 กิโลเมตร การเดินทางใช้ทางเดียวกับที่ไปหาดชลาสัย และหาดมะรวด โดยแยกไปตามทางแยกเข้าสู่หาดราชรักษ์ ลักษณะเด่นของหาดราชรักษ์คือเป็นหาดทรายกว้างล้อมรอบด้วยโขดหิน และหุบเขาเตี้ยๆ บนเนินเขา จัดเป็นสถานที่ชมทิวทัศน์ที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง

หาดแหม อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 43 กิโลเมตร แหม เป็นภาษามลายูท้องถิ่น (ภาษาอาหรับ) มีความหมายว่า อีกที่ก็กรีกโครม อยู่ในท้องที่ตำบลบ้านน้ำบ่อ ตั้งอยู่ห่างจากหาดราชรักษ์ประมาณ 2 กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหลวงสายปัตตานี-นราธิวาส เลี้ยวซ้ายเข้าสู่อำเภอบาเจาะไปจนถึงทางแยกขวามือไปสู่อำเภอสายบุรี จึงเดินทางต่อไปอีกประมาณ 8 กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 4157 (ปะนาเระ-สายบุรี) หาดแหมอยู่ในเขตหุบเขาเตี้ย ล้อมรอบด้วยโขดหิน ลักษณะแปลกตาสวยงาม บนเนินเขามีศาลาพักผ่อนและเป็นจุดชมทิวทัศน์ที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่ง

หาดปะนาเระ อยู่ห่างจากตัวอำเภอบาเจาะประมาณ 3 กิโลเมตร ใช้เส้นทางเดียวกับหาดตะโลเกาปรี เป็นหมู่บ้านชาวประมงหลายร้อยหลังคาเรือน บนหาดทรายมีเรือกอลและ และเรือประมงนานาชนิดจอดเรียงรายอยู่ทั่วทั้งหาด หาดทรายไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ เพราะเป็นหมู่บ้านชาวประมงและที่จอดเรือ

ตลาดนัดปาลัส อยู่ห่างจากตัวเมืองปัตตานีประมาณ 30 กิโลเมตร บนทางแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 ประมาณ ก.ม. ที่ 42-43 เข้าสู่อำเภอบาเจาะ ในช่วงเวลาเช้า จะมีตลาดนัดริมทาง ซึ่งชาวไทยมุสลิมจะนิยมแต่งกายแบบพื้นเมืองโพกศีรษะด้วยผ้าบาติกสีสดฉูดฉาดเดินซื้อของในตลาดเป็นภาพที่ให้เห็นชีวิตชนบทของชาวไทยมุสลิมที่มีบรรยากาศเมืองได้อย่างแท้จริง

อำเภอสายบุรี

หาดวาสกรี (ชายหาดบ้านปาดามือ) อยู่ห่างจากตัวเมือง 52 กิโลเมตร อยู่ในเขตเทศบาลตำบลตะลุบัน และอยู่ห่างจากตัวอำเภอสายบุรีเพียง 2 กิโลเมตร การเดินทางจากตัวเมืองปัตตานี ใช้เส้นทางหลวงสายปัตตานี-นราธิวาส แล้วอาจเลือกเดินทางผ่านหาดแหมไปจนถึงอำเภอสายบุรี หรือเลี้ยวซ้ายตรงทางแยกเข้าสู่อำเภอสายบุรีโดยตรงก็ได้ ลักษณะของหาดทรายเป็นแนวยาวขนานไปกับทิวสน

บ้านปะเสยะวอ ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านปะเสยะวอ เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการต่อเรือกอลและ ซึ่งเป็นเรือประมงของชาวปัตตานีและนราธิวาส มีลักษณะเป็นเรือหัวแหลมท้ายแหลม ระบายสีสีนงดงาม การเดินทางไปตามเส้นทางที่ตัดจากอำเภอบาเจาะไปยังอำเภอสายบุรี ผ่านกลางบ้านปะเสยะวอ ทำให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสแวะชมฝีมือการต่อเรือกอลและของชาวปะเสยะวอได้สะดวกยิ่งขึ้น ดังนั้นนักท่องเที่ยวอาจใช้เส้นทางเดียวกับทางที่ไปหาดแหม แล้วเดินทางต่อไปตามถนนซึ่งตัดเลียบบายทะเลไปจนถึงบ้านปะเสยะวอ เรือกอลและของชาวบ้านปะเสยะวอมีทั้งขนาดใหญ่ที่เป็นเรือประมงจริงๆ และขนาดเล็กที่จำลองขึ้นเพื่อเป็นของที่ระลึก ฝีมือการต่อเรือกอลและที่นี้ได้รับการยอมรับว่าประณีตและงดงามไปด้วยการสอดประสานศิลปะไทยและมุสลิมอย่างกลมกลืน นอกจากนี้บ้านปะเสยะวอยังมีชื่อเสียงในการทำน้ำบูดูรสดีอีกด้วย

อำเภอมายอ

เขาฤๅษี ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลมายอ ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 3 กิโลเมตร เขาฤๅษีเป็นภูเขาหินธรรมชาติ มีบ่อน้ำก่อด้วยอิฐกว้าง 2 คอก ลึกประมาณ 5 คอก ถือว่าเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งทางราชการเคยนำไปใช้ในพิธีราชาภิเษกหลายรัชกาล บนเขาฤๅษีในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของวัดเขาฤๅษีแปลงสาสน์ มีการสร้างโบสถ์ครอบบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ วัดเขาฤๅษีเป็นที่เคารพบูชาของชาวปัตตานีและจังหวัดใกล้เคียง

อำเภอยะรัง

ซากเมืองเก่าหรือเมืองโบราณ เป็นโบราณสถานที่มีคุณค่าทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ มีซากโบราณสถานอยู่ราว 30 แห่ง ในบริเวณพื้นที่กว้าง 10 ตารางกิโลเมตร ที่ตำบลยะรัง ตำบลปิตุมุตี และตำบลวัด มีอายุประมาณ 1,400 ปีมาแล้ว โบราณสถานแห่งนี้สภาพทั่วไปมีความซับซ้อนของอาคารปราสาทคูคลองที่ใช้ป้องกันข้าศึก และบ่งบอกถึงความเป็นอยู่ของชนชาติไทยในศตวรรษที่ 12-14

อำเภอหนองจิก

วัดมุจลินทวาปีวิหาร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมือง 10 กิโลเมตร ริมเส้นทางหลวงสายปัตตานี-โคกโพธิ์ ในเขตสุขาภิบาลอำเภอหนองจิก เป็นวัดเก่าแก่สร้างเมื่อพระยาวิเชียรภักดีศรีสงครามย้ายที่ว่าการอำเภอหนองจิกจากที่เก่ามาอยู่ที่ตำบลตุง เมื่อ พ.ศ. 2388 มีชื่อว่า วัดตุง ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเมืองหนองจิก และมีพระราชศรัทธาบริจาคเงินเพื่อก่อสร้างพระอุโบสถ และทรงพระราชทานนามใหม่ว่า "วัดมุจลินทวาปีวิหาร" ปัจจุบันเป็นอารามหลวงและมีการบูรณะพระอุโบสถอยู่ในสภาพที่มั่นคงสวยงาม สถานที่สำคัญที่สุดของวัดคือวิหารซึ่งเป็นที่ประดิษฐานรูปเหมือนของอดีตเจ้าอาวาส 3 องค์ โดยเฉพาะพระราชพุทธรังษี

หรือหลวงพ่อดำ เจ้าอาวาสองค์ที่ 5 ซึ่งประชาชนที่เคยได้ยืมคุณความดีของหลวงพ่อดำ ต่างเลื่อมใสศรัทธาเดินทางมานมัสการสักการะบูชาอยู่เสมอ

หาดริษดาภิเษก ตั้งอยู่ที่บ้านสายหม้อ ตำบลบางเขา ห่างจากตัวจังหวัดปัตตานีประมาณ 15 กิโลเมตร เดินทางจากจังหวัดตามเส้นทางสายปัตตานี-โคกโพธิ์ ถึงบ้านคลองขุด ห่างจากที่ว่าการอำเภอหนองจิกประมาณ 2 กิโลเมตร มีทางแยกเข้าถนนดินลูกรังระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร ชายหาดร่มรื่นด้วยทิวสนสำหรับนั่งพักผ่อน แต่ไม่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำทะเล เพราะชายหาดเป็นลักษณะดินปนทราย และน้ำทะเลไม่ใส

อำเภอโคกโพธิ์

พลับพลาที่ประทับของรัชกาลที่ 7 ตั้งอยู่ในบริเวณที่ว่าการอำเภอโคกโพธิ์ ห่างจากตัวเมืองปัตตานีประมาณ 26 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 42 เป็นศาลาทรงไทยที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประทับเมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 เสด็จทอดพระเนตรสุริยุปราคา เมื่อ พ.ศ. 2472

ศูนย์ฝึกอาชีฟ (วัดช้างให้) ตั้งอยู่ระหว่างตำบลทุ่งเพล-ตำบลนาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ ตามทางหลวงหมายเลข 409 ประมาณ 20 กิโลเมตร เป็นศูนย์การแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีฟ เช่น ผ้าบาติก เรือกอลและจำลอง เซรามิก เป็นต้น

วัดช้างให้ราษฎร์บูรณาราม ตั้งอยู่ตำบลป่าไร่ ริมทางรถไฟสายหาดใหญ่-สุโขทัย-ลก ระหว่างสถานีนาประดู่กับสถานีป่าไร่ ห่างจากตัวเมืองประมาณ 31 กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหลวงสายปัตตานี-โคกโพธิ์ ผ่านสามแยกนาเกตุ ตรงไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 409 (ปัตตานี-ยะลา) ผ่านชุมชนสุขาภิบาลนาประดู่และศูนย์ฝึกอาชีฟ (วัดช้างให้) ไปจนถึงชุมชนที่ประตูดาวทางซ้ายมือ เพื่อแยกเข้าสู่วัดช้างให้อีกประมาณ 700 เมตร วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างขึ้นมากกว่า 300 ปีมาแล้ว แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าผู้ใดเป็นผู้สร้าง

ภายในวิหารมีรูปปั้นหลวงปู่ทวดเทวองค์จริงประดิษฐานอยู่ นอกจากนี้ยังมีสถาปัตยกรรมของสถูปเจดีย์ มณฑป อุโบสถ และหอรบั้ง ที่งดงามเป็นอย่างยิ่ง

หลวงปู่ทวดวัดช้างให้ เป็นผู้มีความสามารถในการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมและด้านเวทมนตร์คาถาต่างๆ บางครั้งท่านได้แสดงอิทธิปาฏิหาริย์เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาผู้คน เช่นครั้งที่ท่านเดินทางไปกรุงศรีอยุธยาด้วยเรือสำเภา ระหว่างทางเกิดพายุ อาหารตลอดจนน้ำดื่มตกลงทะเลไป ลูกเรือรู้สึกกระหายน้ำมาก หลวงปู่ทวดจึงได้แสดงอภินิหารหย่อนเท้าลงไปในทะเล ปรากฏว่าน้ำในบริเวณนั้นได้กลายป็นน้ำจืด และดื่มกินได้ ตั้งแต่นั้นมาชื่อเสียงของท่านก็ขจรกระจายไปทั่ว ต่อมาหลวงปู่ทวดได้เสด็จมรณภาพที่ประเทศมาเลเซีย แล้วได้นำพระศพกลับมาที่วัดช้างให้ ที่พักพระศพของหลวงปู่ทวดได้กลายมาเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านสักการะมาจนทุกวันนี้ งานประจำปีในการสรงน้ำอัฐิหลวงปู่ทวดวัดช้างให้คือ แรม 1 ค่ำ เดือน 5 วัดช้างให้เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 08.00-17.00 น.

อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ตั้งอยู่ที่ตำบลทรายขาว ห่างจากตัวเมืองปัตตานีประมาณ 28 กิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอโคกโพธิ์ประมาณ 6 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 42 เลี้ยวเข้าบ้านนาเกตุ เข้าทางหลวงหมายเลข 409 (โคกโพธิ์-นาประดู่) จะเห็นป้าย "น้ำตกทรายขาว" เลี้ยวเข้าไปตามเส้นทาง 4072 ถึงวัดทรายขาว จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าทางลาดยางอีกประมาณ 3 กิโลเมตร ก็ถึงที่ทำการอุทยานฯ อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาวประกอบด้วยน้ำตกที่สวยงาม และสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ร่มรื่นไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิดที่ควรค่าแก่การศึกษา ลักษณะภูมิประเทศทั้งหมดจะอยู่ในบริเวณเทือกเขาสันกาลาศีรี ซึ่งเป็นเทือกเขาที่ยาวสลับซับซ้อนติดต่อกัน และมียอดเขาบางจันทร์เป็นยอดเขาที่สูงที่สุด

น้ำตกทรายขาว อยู่ในเขตตำบลทรายขาว เป็นน้ำตกที่ตกจากหน้าผาสูงประมาณ 30 เมตร แล้วไหลลงไปตามลำธารซึ่งบางตอนเป็นแอ่งสวยงามมาก มีความยาวประมาณ 700 เมตร สองข้างลำธารมีต้นไม้ขึ้นปกคลุมตลอด ให้ความร่มรื่น และสวยงามเป็นอย่างยิ่ง

น้ำตกโผกโผก ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 เขตตำบลปากล่อ เดินทางจากจังหวัดไปตามทางหลวงหมายเลข 409 ถึงบ้านปากล่อ เลี้ยวขวาไปตามทางลูกรังอีกประมาณ 6 กิโลเมตร ก็ถึงตัวน้ำตก รวมระยะทางห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 29 กิโลเมตร น้ำตกโผกโผกเป็นน้ำตกที่ไหลลดหลั่นลงมาเป็นชั้นบันได จำนวน 7 ชั้น จากที่ราบชั้นล่างสุดมีแอ่งน้ำตกขนาดใหญ่มองเห็นไปยังผาน้ำตกชั้นบน จะมองเห็นน้ำตกไหลลงมาเป็นสายน้ำคดเคี้ยวตามหน้าผาและโขดหิน ความสูงของตัวน้ำตกจากยอดเขาสูงแอ่งประมาณ 40 เมตร พื้นที่บริเวณสองข้างลำธารและบริเวณที่ใกล้น้ำตกมีความร่มรื่นถูกปกคลุมด้วยกิ่งใบของพันธุ์ไม้นานาชนิดที่ขึ้นอยู่หนาแน่น

น้ำตกอรุณวาริน ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งพลา การเดินทางจากตัวจังหวัดไปตามทางหลวงหมายเลข 409 ถึงบ้านห้วยเงาะ ตำบลทุ่งพลา เลี้ยวขวาไปตามทางลูกรัง อีกประมาณ 5 กิโลเมตร ก็ถึงตัวน้ำตก รวมระยะทางห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 30 กิโลเมตร น้ำตกอรุณวารินเป็นน้ำตกในเทือกเขาสันกาลาศีรี ลักษณะน้ำตกแบ่งออกเป็นชั้นๆ รวม 7 ชั้น แต่ละชั้นห่างกันประมาณ 300-500 เมตร ซึ่งในแต่ละชั้นมีลักษณะความสวยงามแตกต่างกันออกไป

อำเภอไม้แก่น

หาดทราย-ชายบึงบ้านละเวง เดินทางจากตัวเมืองไปตามเส้นทางสายปัตตานี-นราธิวาส เป็นระยะทางประมาณ 60 กิโลเมตร ทางแยกเข้ากิ่งอำเภอไม้แก่นอยู่ทางซ้ายมือ เมื่อข้ามสะพานทอดไปและอีกเพียง 8 กิโลเมตร ก็จะถึงชายบึงและหาดทรายบ้านละเวง มีสภาพแวดล้อมและธรรมชาติงดงาม ลักษณะของหาดทรายแห่งนี้ มีบึงขนาดใหญ่เคียงข้างหาดทรายขาวสะอาด ใต้บรรยากาศแตกต่างจากหาดทรายอื่น

หาดบางสาย ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลไทรทอง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 74 กิโลเมตร ลักษณะเป็นหาดทรายชายทะเลยาวประมาณ 5 กิโลเมตร

หาดป่าไผ่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลไทรทอง เป็นหาดทรายต่อจากหาดบางสาย นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

ประเพณีและการแสดงพื้นบ้าน

ปัตตานีเป็นจังหวัดเก่าแก่ ที่มีวัฒนธรรมประเพณีสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน โดยได้รับอิทธิพลจากลัทธิศาสนาต่างๆ เช่น ฮินดู พุทธ อิสลาม และวัฒนธรรมจากจีน เป็นต้น ประเพณีที่ขึ้นชื่อของชาวปัตตานี ได้แก่

ประเพณีชักพระ เป็นพิธีรำลึกถึงวันรับเสด็จองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับจากจำพรรษา และแสดงพระอภิธรรม 7 คัมภีร์ โปรดพระพุทธรูปมารดา ณ ดาวดึงส์ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ครั้งพุทธกาล ต่อมาจึงได้กลายเป็นประเพณีกระทำกันทุกปี โดยพุทธศาสนิกชนในท้องที่อำเภอโคกโพธิ์และใกล้เคียงจะชักลากเรือพระ ที่ตกแต่งอย่างสวยงามจากวัดต่างๆ ผู้ร่วมขบวนจะแต่งกายอย่างงดงาม มีการฟ้อนรำหน้าเรือพระ แข่งขันตีกลองให้จังหวะชักลากเรือพระมีการมัสการเรือพระพร้อมกับถวายภัตตาหารพระภิกษุสามเณร ณ สนามหน้าที่ว่าการอำเภอ และมีงานเฉลิมฉลองเป็นเวลา 5 วัน 5 คืน

งานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เป็นงานประเพณีที่ทำกันทุกปี ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนอ้าย ตามจันทรคติของจีน คือหลังวันตรุษจีน 15 วันของทุกปี (หรือตรงกับวันเพ็ญ เดือน 3 ตามจันทรคติของไทย) มีการสมโภชแท่นรูปสลักไม้มะม่วงหิมพานต์ของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวและรูปพระอื่นๆ โดยอัญเชิญออกจากศาลมาประทับบนเกี้ยว ตามด้วยขบวนแห่ต่างๆ มีการลุยไฟและแสดงอภินิหารต่างๆ เพื่อพิสูจน์ความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าแม่ โดยผู้ร่วมพิธีจะต้องถือศีลกินเจอย่างน้อย 7 วันก่อนทำพิธี ในงานนี้จะมีชาวปัตตานีและชาวจังหวัดใกล้เคียงมาร่วมพิธีกันเป็นจำนวนมาก มีการเซ่นไหว้และเฉลิมฉลองอย่างสนุกสนาน

งานแข่งขันกีฬาตกปลาสาหร่าย จะจัดทุกวันเสาร์และอาทิตย์ที่ 2 ของเดือนพฤษภาคมของทุกปี ที่บริเวณชายหาดวาสุกรี อำเภอสาหร่าย กีฬาตกปลาคือที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย และจากสภาพภูมิศาสตร์ของหาดที่มีชาย

ฝั่งทะเลยาวเหยียดอุดมสมบูรณ์ไปด้วยปลานานาชนิด จึงทำให้กีฬาตกปลานี้เป็นกีฬาที่ตื่นเต้นท้าทายอีกรูปแบบหนึ่ง

สินค้าพื้นเมือง

ปัตตานีมีสินค้าพื้นเมืองที่น่าสนใจมากมาย เช่น ปลาหมึกแห้ง น้ำบูดู ข้าวเกรียบปลา ลูกหยีกวน เครื่องทองเหลือง ผ้าปาเต๊ะ เป็นต้น

ปลาหมึกแห้ง ที่ขึ้นชื่อของจังหวัดปัตตานีมาจากอำเภอปะนาเระ เป็นปลาหมึกตัวโตขาวใส รสชาติดี ไม่เค็มจัด

น้ำบูดู เป็นส่วนประกอบสำคัญในการทำข้าวยา ซึ่งเป็นอาหารพื้นเมืองภาคใต้ น้ำบูดูจากอำเภอสาหร่ายถือว่าเป็นน้ำบูดูที่ดี อร่อยและเก็บไว้ได้นาน

ข้าวเกรียบปลา เป็นของพื้นเมืองที่ขึ้นชื่ออีกอย่างหนึ่งของอำเภอสาหร่าย อร่อยไม่แพ้ข้าวเกรียบกุ้ง และไม่คาว

ลูกหยีกวน ของอำเภอยะรัง เป็นลูกหยีกวนชนิดไม่มีเมล็ด รสกลมกล่อม แปรรูปเป็นลูกหยีฉาบน้ำตาล ลูกหยีกวน ลูกหยีแก้ว ลูกหยีคลุกน้ำปลาหวาน

เครื่องทองเหลือง ประเภทถาดชนิดต่างๆ ที่มีการฉลุลาย ชันและภาชนะทองเหลืองแบบต่างๆ มีจำหน่ายบริเวณถนนปัตตานี

ผ้าปาเต๊ะ และผลิตภัณฑ์จากผ้าปาเต๊ะชนิดต่างๆ เช่น ผ้าตัดเสื้อ ผ้าโสร่ง ผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดหน้า ผ้ารองจาน มีจำหน่ายหน้าตลาดเทศบาล

กรงนกเขาปัตตานี ทำจากไม้ไผ่เหลาอย่างสวยงาม มีแบบให้เลือกมากมาย มีแหล่งผลิตอยู่ที่ตลาดปริกัร หมู่ที่ 3 ตำบลกระโด อำเภอมือ

นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์จากย่านลิเภา เช่น กระเป๋า หมวก ตะกร้า พัด ชุดรับแขก หวายผสมย่านลิเภา ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากย่านลิเภาผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์เรือนจำจังหวัดปัตตานี เลขที่ 102 หมู่ 8 ตำบลบานา อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี

สิ่งอำนวยความสะดวกจังหวัดปัตตานี

สถานที่พัก (รหัสทางไกล 073)

อำเภอเมือง

ไทยสุพรรณ เลขที่ 103 หมู่ 8 ถนนนาเกลือ อำเภอเมือง โทร. 331584
จำนวน 48 ห้อง ราคา 100-250 บาท

พาเลซ 10-12 ตลาดเทพวิวัฒน์ 2 ถนนพิพิธ อำเภอเมือง
โทร. 349171, 349711 จำนวน 45 ห้อง ราคา 150-300 บาท

มายการ์เด็นส์ 8/28 ถนนเจริญประดิษฐ์ (สี่แยกทอนาฟิกา)
โทร. 331055-8 โทรสาร 336217 จำนวน 136 ห้อง ราคา 300-800 บาท

सानดิซุซ 29 ถนนพิพิธ อำเภอเมือง โทร. 349122 จำนวน 38 ห้อง
ราคา 150-230 บาท

ร้านอาหาร (รหัสทางไกล 073)

กรกนก 94-96 ถนนหนองจิก อำเภอเมือง โทร. 332604 อาหารไทย
โกแสง 37-39 ถนนโรงเหล้า สาย ข อำเภอเมือง โทร. 331109
อาหารไทย

บ้านทอง 37/11 ถนนกะลาพอ อำเภอเมือง อาหารไทย

ปัตตานีสปอร์ตคลับ 99/9 ถนนหนองจิก อำเภอเมือง
โทร. 336090-6 อาหารไทย

ริเวอร์ ถนนโรงอ่าง อำเภอเมือง โทร. 313091 โทรสาร 331308

อาหารไทย

ลอนดอน ถนนยะรัง อำเภอเมือง โทร. 349697 อาหารไทย-จีน

สวนอาหารเรือนแพ ถนนวัฒนธรรม อำเภอเมือง โทร. 333734
อาหารไทย

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ (รหัสทางไกล 073)

ที่ว่าการอำเภอเมือง โทร. 349015

โรงพยาบาล โทร. 331859-63, 312563-66,
312556

สถานีตำรวจภูธร โทร. 349018

ตรวจคนเข้าเมือง โทร. 349320

สำนักงานเทศบาลเมือง โทร. 349007

ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข โทร. 349010

บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. 348816

บริษัท การบินไทย จำกัด โทร. 349149

ตำรวจทางหลวง โทร. 193

สำนักงานจังหวัดปัตตานี โทร. 349002, 331154

ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
สงวนลิขสิทธิ์ หากนำไปจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

จัดทำโดย

งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงาน ภาคใต้ เขต 3

ศูนย์บริการข่าวสารอำเภอสุไหงโก-ลก

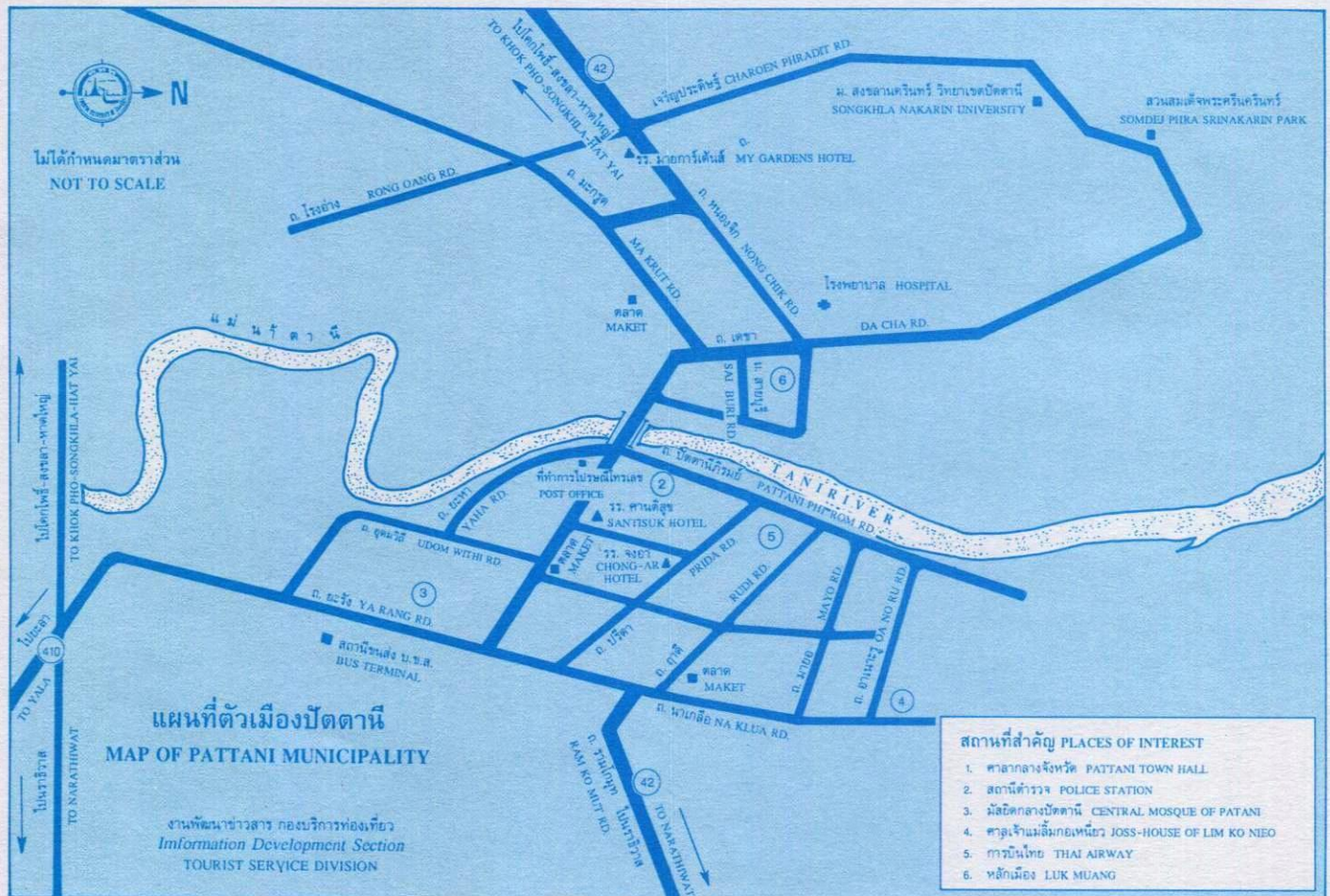
ถนนเอเชีย 18 อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

โทร. (073) 612126, 615230 โทรสาร. (073) 615230

พื้นที่ความรับผิดชอบ: นราธิวาส ยะลา ปัตตานี

ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต
ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

 จำเบอร์เดียว ทั่วไทย **1155**
Tourist Service Line

แผนที่สังเขป
แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดปัตตานี
PATTANI TOURIST MAP

